Impozanten volilni shod v Kranju

Globok govor sreskega kandidata župnika Barleta

Kranj, 21. oktobra.

Napeto smo pričakovali vsi današnji shod v Narodnem domu. Že par tednov je naše narodno meščanstvo radovedno vpraševalo, kdo bo v našem srezu kandidiral. Kranj je ono mesto, ki je ponovno dokazalo, da hočemo Slovenci imeti enotno trdno jugosl. državo, ki bo na znotraj in na zunaj močna, neupogljivo stala v vrsti kulturnih držav Evrope. Danes zvečer je napolnilo veliko gledališko dvorano v Narodnem domu nad 500 volilcev vseh stanov, od trgovca in uradnika pa do kmeta in delavca. Tako ogromen obisk je jasen dokaz, da se naši ljudje zavedajo velike važnosti volitev, ki bodo odločile bodočnost Jugoslavije.

Pretekli ponedeljek sta prispela v Kranj minister dr. Albert Kramer in kandidat za naš srez župnik g. Janko Barle. G. šentjakobskega župnika Barleta pozna ves Kranj; saj je naš ožji rojak in vzoren duhovnik. Radostno so pozdravili naši meščani vest, da bo ravno on kandidiral v našem srezu. Po uspelem ponedeljkovem volilnem sestanku se je vršil danes zvečer volilni shod.

Otvoril ga je župan g. Ciril Pirc, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa kandidata za kranjski srez g. Barleta, njegovega namestnika, uglednega tržiškega župana g. Ivana Lončarja, zastopnika vlade srezkega načelnika g. dr. Fr. Ogrina in zastopnika centralnega akcijskega odbora g. Adolfa Ribnikarja. Povdaril je namen in pomen volitev v parlament, ki naj bi pripomogle h gospodarski in nacionalni obnovi naše države. Nova velika vsedržavna stranka bo nadaljevala delo, ki ga je začrtal naš mogočni vladar 6. januarja 1929. K temu delu pa moramo pristopiti prav vsi državljani, ki hočemo močno Jugoslavijo. Zato bomo šli 8. novembra na volišče in bomo s tem poslali v narodno skupščino može, kojih preteklost nam jamči, da bodo vse svoje moči posvetili delu za napredek naše kraljevine.

Nato je spregovoril, navdušeno pozdravljen, kandidat za kranjski srez župnik g. **Janko Barle.**

Govor župnika Barleta

V svetem pismu berem tole: »Za časa preroka Elije je bilo judovsko ljudstvo razbito v sovražne tabore, od zunaj pa so silili sovražniki čez meje. Morala je padla, delo je zastalo, blagostanje se je uničevalo. V tem usodnem trenutku je Bog poklical Elijo in mu rekel: Pojdi in oznanjaj ljudstvu mir v domači hiši. Prerok je šel med narod, ga hotel učiti, ljudstvo pa ga ni maralo poslušati. Potem je šel v samoto in tožil Gospodu, da narod ni vreden Njegove ljubezni. Pošlje naj nadenj kazen. Gospod je naročil angelju, naj pelje Elijo v samoto, kjer bo govoril sam z njim in mu svetoval, kaj naj stori. Angelj mu je rekel: »Glej, Elija, kaj vidiš?« — »Vidim uničujoč vihar! Gospoda ne vidim.« — »Poglej še enkrat, kaj vidiš?« — »Vidim gorje ljudstva, Gospoda ne vidim!« Končno je Elija začutil, da prihaja prijazna sapica, ki mu blaži lice in opaja srce. Videl je Gospoda, ki mu govori, naj gre med narod in ne kliče več ognja, potresa in uničenja. Oznanjuje naj mir. Tako je prišel blagoslov med judovsko ljudstvo.

V istih razmerah živimo danes tudi mi v naši lepi Jugoslaviji. Na znotraj nismo še ujedinjeni, brat še ni podal bratu roke ljubezni v spravo za skupno delo. Dr. Maček hoče imeti svobodno Hrvatsko, nekateri zahtevajo svobodno Slovensko; **a brez Jugoslavije ni svobodne Slovenije in ni svobodne Hrvatske** (navdušeno odobravanje).

Želja našega vladarja je edinstvo vseh bratov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, in če Bog da, tudi Bolgarov. Nekateri se spodtikajo celo nad imenom naše države, ki nam je vsem sveto. Taka politika ni politika modrosti, ampak politika uničevanja. Jugoslavija je podobna lepi sliki. Za lepo sliko je potrebno močno ozadje, lep okvir in krasne barve. Hrbtenica naše Jugoslavije so bratje Srbi, okvir so ji dali Hrvati, lepe barve pa ji dajemo mi, pridni, delavni, pošteni Slovenci. Če hoče brat od brata, potem uničuje to lepo sliko Jugoslavije. (Odobravanje).

Zopet bo treba nastopiti v politični areni. V roke si bodo segli vsi modri možje, ki so dosedaj vodili državo. Kralj je dal zopet narodu pravico, da sam odločuje. Nekateri pa, ki bi morali stati v ospredju, so se skrili v ozadje. Ravno ti pa so mnogo krivi, da ni pri nas danes tako, kakor bi moralo biti. Narod potrebuje mož, ki ga bodo potolažili in opogumili. Nekateri tega niso storili in mi jim to zamerimo. Stopili so vstran in se zadovoljili s hujskanjem proti dobrobitu države.

V sporazumu s svojim predstojnikom hočem delati za blagor domovine. Poznam vse stanove. Najprej kmeta, kjer mi je tekla zibelka; poznam njegove stiske, ki jih bo mogel prebresti z modro državno upravo. Poznam dobro tudi meščana. Previdnost Božja me vodi samo po mestih. Vse težave se bodo dale popraviti samo sporazumno, nikdar pa ne s strankarskimi prepiri.

Moja želja je, da bomo 8. novembra, ko se odloča vprašanje prihodnjosti naše domovine, pokazali, da hočemo močno Jugoslavijo, ki bo strašna našim zunanjim sovražnikom. Živel njen junaški in modri glavar kralj Aleksander!«

Izborno sestavljen in globoko doživet govor g. župnika Barleta je zapustil v vseh poslušalcih najglobljі vtis. Žel je obilo odobravanja. Kandidata je pozdravljala množica z navdušenimi klici, ki jim ni bilo konca.

Za njim je spregovoril njegov namestnik ugledni tržiški župan g. Ivan **Lončar.** Povdarjal je, da so ravno tisti, ki danes rovarijo proti volitvam, podpisali vse one zakone, ki jih čuti naše ljudstvo kot finančno breme, zlasti vsestransko podraženje blaga, davki, kuluk itd. Zato mora 8. novembra vsak na volišče in glasovati s tem za enotno, gospodarsko in nacionalno močno državo.

Nato je govoril kot zastopnik Centralnega akcijskega odbora g. Adolf **Ribnikar.** Naši sosedje škodoželjno pričakujejo izida volitev. Naše sovražnike preveva samo ena misel, da bi volitve skrajno slabo izpadle. Te volitve niso podobne dosedanjim volitvam, kjer so se državljani prepirali med seboj. Vidimo, da so bile volitve v parlament tudi v drugih, velikih državah pri današnji krizi izredno velikega pomena. Vsi Jugoslovani moramo držati skupaj. Volitve morajo pokazati, da hočemo korakati v bodočnost po poti, ki nam jo je pokazal Nj. Vel. kralj s 6. januarjem.

Za njim je dodal kandidat g. župnik **Barle,** naj se ne oziramo na imena tistih, ki so proti volitvam. Ne ti odpadli voditelji, temveč jugoslovanski narod sam tvori državo in bo odločal o svoji usodi.

Vsem govornikom, zlasti pa sreskemu kandidatu župniku g. Barletu se je zahvalil kranjski župan g. Ciril **Pirc** za njih učinkovite besede. Kranjčani si lahko štejejo v čast, da bodo imeli takega odličnega poslanca v novem parlamentu. Pozval je kot župan vse meščane, naj se vsi udeleže volitev. Kranjčani, ki slove po svoji naprednosti, naj pokažejo pravilno umevanje te naprednosti s tem, da bodo šli 8. novembra volit spoštovanega duhovnika v narodno skupščino, ker znamo ceniti njegov vzvišen stan.

S tem je bila zaključena veličastna manifestacija kranjskega meščanstva, ki je pokazalo svojo zrelost v pojmovanju visokih smotrov državne politike, ki nas bo privedla v boljšo bodočnost.

Elektrifikacija Dravske banovine

Priprave za elektrifikacijo Dolenjske

Kranjske deželne elektrarne bodo svoje omrežje raztegnile v letu 1932. preko Trebnjega do Novega mesta

Ljubljana, 22. okt.

Na letošnji jesenski velesejmski razstavi mest smo si med drugim lahko ogledali geografično karto elektrifikacije naše banovine. Ta karta nam je pokazala od Kranjskih deželnih elektrarn (KDE) doslej že izvedeno elektrifikacijo Gorenjske do Kranja in nadaljni elektrifikačni program KDE, opirajoč se na kaloričnim potom pridobivano električno silo v Velenjskem rudniku. KDE so daljnovod iz Velenj razpeljale že do svoje velike razdelne transformatorske postaje v Črnučah, z velenjskim tokom razsvetljujejo že Črnuče in ljublj. kolodvore drž. železnic, sedaj pa dokončujejo mrežo iz Črnuč proti Gorenjski in jo zvežejo s svojo gorenjsko mrežo iz Završniške vodne centrale. V prihodnjih tednih bo torej izgrajeno temeljno omrežje elektrifikacije gorenjskega dela naše banovine in s tem ustvarjen važen pogoj nadaljnemu gospodarskemu razvoju elektrificiranega podeželja tja do Ljubljane.

Kakor je razvideti iz prej omenjene programske karte KDE, je iz velike trasformatorske postaje KDE v Črnučah razpeljano nadaljno omrežje mimo Ljubljane in Grosupljega tja do Novega mesta z odcepi na Ribnico in Kočevje, Trebnje — Št. Janž in Sevnico odnosno na progo Novomesto—Kostanjevica—Brežice, v Sevnici in Brežicah bi se pa omrežja spajala z omrežjem prihajajočim iz Velenj preko vse Savinjske doline, Zidanega mosta in navedenih krajev.

Ta načrt elekrifikacije je za naše razmere tako velikopotezen, da bi se zdel v tej gospodarski krizi komaj izvedljiv v doglednem času. Pa vendar je več kot verjetno, da bo najbrž že v letu 1932 vsaj temeljno elektrifikačno omrežje tja do Novega mesta z odcepi na Kočevje in po Mirnski dolini izgrajeno.

ŽŠe dalj časa se vršeča pogajanja med KDE in ljublj. mestno občino se bodo bržčas v obojestransko zadovoljstvo v kratkem zakjučila, za izgradnjo omrežja v letu 1931 do Kočevja so se KDE s Kočevsko mestno občino pogodile, dne 17. t. m.se je pa na povabilo županstva Trebnje vršil sestanek občinarjev Trebnje in okolice, ki je odločil ukreniti vse potrebno, da KDE že tudi v letu 1932 podaljšajo svojo mrežo do njih.

Zanimivo poročilo inž. Rueha.

Sestanka v Trebnjem 17. t. m. se je udeležil, kakor je »Jugoslovan« že poročal, kot zastopnik banovine ing. **Rueh,** ki je v svojem obsežnem referatu izvajal v glavnem sledeče:

Eelektrifikacija cele naše banovine je v obstoječih razmerah priporočljiva le s pomočjo KDE. Razven tega ima vsako drugo pridobitno podjetje izkoriščevalni namen nujno na breme konzumentov. Edino KDE imajo interes na splošnem blagostanju in koristi. Eelektrifikačni načrt KDE je znan in je pospešena izvršitev istega odvisna v glavnem od interesentov samih. KDE so pripravljene na svoje stroške izgraditi in vzdrževati glavno daljnovodno omrežje po Dolenjski, ako interesenti prevzamejo nase enkratne stroške izgradnje lokalnih konzumentskih omrežij. Dolenjska nima na razpolago za splošno elektrifikacijo vpoštevnih vodnih sil. Reka Krka v te svrhe zaradi svoje nestalnosti sploh ni uporabljiva, za KDE sedaj na Krki ob Gradacu obratujoča hidrocentrala je nerentabilna in bi pravtako nerentabilna bila vsakršna na Krki zgrajena druga vodna centrala. Nerentabilna bi zlasti tudi bila od občine Novomesto nameravana centrala na Dvoru pri Novemmestu, ki bi ob nizki vodi razpolagala komaj s toliko sile, kolikor jo premore sedanja tamkajšnja elektrarna d. d. Novobor ob Temnici s svojo kalorično centralo vred. Ta začasno zadošča novomeškim sedanjim potrebam, od novomeške občine projektirana dvorska centrala bi pa to komaj zamogla rentabilno nadomestiti, tudi če bi smela napajati sedanjo koncesijsko območje te elektrarne, kar je nedopustno, ker ima to podjetje le za nadaljnih 50 let na to trajajočo ekskluzivno koncesijo, novomeška občina sama za svoje potrebe pa vendar ne bo gradila svoje posebne vodne- in Dieselcentrale, iz katere bi jo ob 5- milijonskih proračunskih investiciji el. tok stal 10krat več, kakor ga plačuje danes in kakor bi ga plačevala v bodoče, drugim, ev. tokovim odjemalcem bi pa el. toka v novomeškem območju ne smela dajati, sicer pa če bi ga morda tudi imela, ne mogla oddajati vsled tega, ker bodo KDE pred njo imele do tja izgrajena svoja omrežja. Temeljem svojih tehničnih obrazloženj je končno g. inž. Rueh izbranim priporočal, naj se odločijo v svrho elektrifikacije njih občin za priključek na KDE in v svrho čimprejšnje izgradnje glavnega omrežja do njih izberejo potrebno glavnico za izgradnjo lokalnih omrežij.

Navzoči zastopnik d. d. Novobor gospod dr. Tomšič iz Ljubljane je tehnično poročilo gospoda inž. Rueha v celem obsegu odobril priznavajoč, da nobena centrala niti njegovega podjetja niti kakršnegakoli drugega ob Krki na Dolenjskem za elektrifikacijo celotne Dolenjske ne prihaja v obzir, pač pa da želi iz bodoče mreže KDE odjemati za svoje podjetje manjkajoči tok. Tega si je nameravalo njegovo podjetje ustvariti z instalacijo večjega Diesel-agregata ali z razpeljavo toka iz Jakilovega rudnika v Kremlju, d. d. Novobor pa da vse to opusti vsled zagotovila KDE, da svoje omrežje že v letu 1932 priključijo na omrežje d. d. Novobor, v katerem slučaju je pripravljeno njegovo podjetje prispevati 1/3 zadevnih napeljalnih stroškov.

Potem ko je še g. dekan Tomažič toplo priporočal vsestransko takojšnjo pripravo za nabavo sredstev v svrho čimprejšnje izgradnje elekt. omrežja do Trebnja, je bil na predlog župana g. Zupančiča izvoljen poseben pripravljalni odbor za elektrifiacijo Dolenjske. Ta je sedaj odredil prihodnji sestanek interesentov za pripravo cele električne napeljave do Trebnja in okolice za dne 4. novembra t. l.

Tako je ob količkaj dobri volji interesentov skoraj gotovo, da bodo KDE v teku leta 1932 svoje omrežje raztegnile preko Trebnjega tja do Novegamesta.

Temelji za procvit Dolenjske bodo s tem položeni in na Dolenjcih samih bo, da iz teh temeljev črpajo svoj toliko pričakovani boljši gospodarski razcvit.

Litija

Nevarno obolel. V soboto je nevarno obolel tukajšnji šol. upravitelj g. Rostohar, in sicer za vnetjem slepiča. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer je operacijo srečno prestal. Simpatičnemu šolniku in družabniku želimo skorajšnje okrevanje. — Istega dne je bil operiran tudi g. Ivan Zupančič, mojster v litijski predilnici. Želimo mu tudi skorajšnje vrnitve domov.

Davica še ni prenehala. Včeraj sta obolela Emil Koprivnikar star 6 let, in 10letna Evfemija Osolnik iz Gradca pri Litiji.

Gripa. Kakor kaže, ni dovolj samo davica. Za gripo je obolelo namreč več oseb.

Težka telesna poškodba. Včeraj se je pripeljal iz Maribora z večernim vlakom 26letni L. iz Gradca pri Litiji. V Zidanem mostu ga je nekdo napadel in udaril s krampom po glavi. Obvezal ga je dr. Premrov. Storilca zasleduje orožništvo. L. je bil delavec v falski elektrarni.

Clara Viebig:

Babja vas

5

Roman iz Eifela

Tam si našel sinove Eifela: obžarjene od plamenov, utisnjene med zidove, hrepeneče po domačem nebu, ki se boči čisto in hladno nad Eifelsko kopo; kjer žive tisti, ki so jim dali življenje, ki čakajo nanje, katerim so obljubili zakon, ali ki so jih že poročili, kjer vprašujejo otroci po očetih.

In potem vrnitev. Prečuti dnevi in noči v zabavi. —

Danes so sedeli vsi skupaj v gostilni. Stari Kuernscheid z izsušenim in lesenim obrazom je poveljeval za točilno mizo. Celo kopo žensk je najel za postrežbo; s smejočimi obrazi, urne kot podlasice so hitela dekleta sem ter tja. Zdaj eno, zdaj drugo je poklical ljubček k sebi; vsedla se je za hip k njemu, ali celo v njegovo naročje, pila iz njegovega kozarca in mu potem dovolila božati razpaljena lica.

Ozke lesene klopi za umitimi mizami so bile gosto zasedene. Mož tesno ob možu. Le malo žensk je bilo tukaj, prišle so šele na večer, ko se je pričel ples in godba; ko se je zabava toko razživela, da je donel pod teptanjem nog pôd, da se prekopicale mize in da so se kozarci razbili v črepinje.

Na trgu pred cerkvijo so se podili okoli maloštevilnih štantov, kjer so prodajali ovratne verižice, prstane, rožne vence, srca iz lecta in sladkorne palčice, otroci. Z velikimi kosi proščenjske pogače v rokah, namazani okrog ust z jagodovim sokom, so poželjivo odpirali svoje gobčke. Nekaj jih je tudi čepelo na cerkvenih stopnicah, pihali so v nove trompete, ali pa si kazali punčke, ki jih je prinesel »papa«.

Še vedno je bila cesta svečano mirna. Za malimi okni so se lišpale ženske; pregledavale so ponovno praznično obleko, ki je visela še od dopoldanske božje službe čez posteljo. Katera je imela še lepšo obleko, jo je oblekla danes popoldne; srečna tista, ki je mogla obleči kaj novega, kar je prinesel s seboj mož ali ljubček. Lasje so se jim svetili od česanja z vodo in maščobo, krila so šumela, lica so se svetila, ušesa so bila rdeča.

Solnce je padalo pošev v dolino in slikalo bežeče, hitro izginjajoče zlate obroče na pobeljene stene hiš.

S skrbno spodrecanimi naščeperjenimi krili so šetala dekleta mimo gostilne venomer gori in doli. Otroci so se pulili za najboljše mesto pod okni, vlačili zadnje kamne ali pručice, lezli nanje in pritiskali ob stekla nosove.

V točilnici, ki je bila obenem štacuna, je bil zrak gost, prenasičen z duhom po najpriprostejšem tobaku. Po steklih zaprtih oken so lezle in brenčale muhe ter se vrtile pod stropom v brneči igri.

Bili so še precej tihi, prvi dan proščenja je potekel navadno še najmanj viharno. Toda naenkrat — glasno vpitje!

»He, Peterček! He, Peterček! Na tvoje zdravje, na zdravje!«

Peter Moffert je vstopil; levo nogo je vlekel malo za seboj, ko se je bližal počasi bližnji mizi. Niso mu podali vsi roke; zgledalo je kot bi on tega ne zapazil, za vse je imel enako dobrovoljen, napol premeten nasmeh. Ko so se stisnili, se je usedel na ozek prostor na koncu klopi. Ni rekel: stisnite se še malo — temveč: »Z dovoljenjem« ter stegnil noge udobno pod mizo.

»No, Peterček,« mu je zaklical Nikola Densborn, eden od starejših, ki je sedel na gornjem kraju klopi, »kaj delaš? Saj si že tako debel kot koštrun! Pa saj lahko, ko živiš kot sam gospod Bog v Franciji!«

»Ne govori preveč,« je zavpil Tomaž Lanfeld, krepak fant s potlačenim nosom. »Ta že kmalu ne bo mogel več prenašati življenja. Poglej tole, Peterček!« Rjul je, da bi ga razumeli v splošnem smehu, zgrabil je poleg sebe sedečega Mifferta za zapestje, mu zavihal rokav in držal s silo njegovo suho roko kvišku. »Poglejte sem, sama kost in koža, niti pol funta mesa!«

Peter se je skušal osvoboditi, toda ne s silo, prav nalahko; njegov prijeten obraz se je še vedno smejal. »Pusti neumnosti,« je rekel mirno.

Lanfeld se je še vedno drl, zgledalo je kot bi kuhal nanj neko posebno jezo.

»Storil bi boljše, če bi šel tudi ti z nami na delo. kaj čepiš tukaj pri babnicah?! Poglej« — držal je svojo mesnato roko poleg Petrove in se tolkel po izbočenih prsih, da je kar donelo — »to je nekaj! To napravi delo in če ne visiš zmerom na babjih krilih! Ubogi stradač, suh kot trska, gotovo te je Tvoja žena«

Da se prekvasi ljudstvo z jugoslovanskim duhom

Ljubljana, 22. oktobra.

Tako se glasi tretji člen pravil Narodne Odbrane, ki je bila predsnočnjim ustanovljena v Ljubljani. V pripravljalnem odboru so bili Fran Kobentar, Janez Poharc, Ervin Valentič in Janko Lipnik. Občni zbor ki je bil v restavraciji Štrukelj, je otvoril Fran **Kobentar**. Dr. **Cepuder** je zastopal oblastni odbor Narodne Odbrane in prinesel pozdrave generala **Maistra**, predsednika Narodne Odbrane v Mariboru. Očrtal je v svojem govoru zgodovino Narodne Odbrane in nje delovanje v bivši Srbiji ter vpliv na naše nacijonalno gibanje od leta 1908. Področje Narodne Odbrane bo obsežno. Treba je prekvasiti vse ljudstvo z jugoslovanskim duhom, in to med vsemi sloji, med kmeti in delavci, med najširšim ljudstvom.

Izvoljen je bil mestni odbor Narodne Odbrane za Ljubljano. Predsednik je dr. Matko **Brnčič**, opdpredsednik Fran **Kobentar**, odborniki pa Fran **Cvetko**, Fran **Hrovatič**, Janko **Lipnik**, Miroslav **Matelič**, Janez **Pohare**, Boris **Roš**, Ervin **Valentič** in Avgust **Korbar**. Namestnika sta Herman **Šolar** in Franc **Simčič**.

Z občnega zbora so poslali vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviču ter centralnemu odboru Narodne Odbrane v Beogradu in generalu Maistru.

Za novo šolo na Javorju

Včeraj se je sestala na Javorju komisija, da bi pregledala, v kakšnem stanju so prostori, v katerih je zdaj začasno nastanjena šola, in da bi sklepali o graditvi nove šole. Komisije so se udeležili srezki načelnik Podboj, šolski nadzornik Bezeljak, zdravnik dr. Ukmar, banovinski svetnik, šmarski župan Drčar in ostali občinski odborniki. Ugotovili so žalostno dejstvo, da dosedanji prostori že davno ne ustrezajo niti lokalnim, niti pedagoškim še manj pa higienskim zahtevam. Tako služi za stranišče kar navadno gnojišče. Dalje je ugotovila komisija, da se tlači v sobi 70 kv. m površine nad 100 otrok, kar je gotovo jako kvarno za zdravje otrok. V poštev za novo šolo pridejo tri parcele, od katerih so izbrali najugodnejšo, Berčonovo, ki ima tudi najlepšo lego.

Nekateri nahujskani občani so proti graditvi nove šole, ker trdijo, da bodo morali plačati nekateri po 100.000 Din ali še več za novo šolo, kar je seveda največja bedarija. Ker je občina že dobila dovoljenje za postavitev nove šole, upamo, da bodo novo šol pričeli kaj kmalu zidati.

Celje

* **Uradni dan Srezkega gremija za Gornji grad.** Uradni dan Srezkega gremija trgovcev v Celju za člane v gornjegrajskem srezu bo v ponedeljek 26. oktobra od 11. do 13. v Gornjem gradu v posebni sobi gostilne Šarb.

* **Kontrolne knjige za prodajo moke v inozemstvo** po zakonu o žitnem režimu dobijo člani Srezkega gremija trgovcev v Celju v tajništvu. Načelstvo.

* **Razstava narodnih vezenin.** V veliki dvorani Celjskega doma se vrši te dni razstava narodnih vezenin iz vse Jugoslavije. Razstava je zelo zanimiva, ker je na njej zbranega toliko narodnega blaga, kakor ga ne moremo vsak dan videti. Ročna dela, narodne noše ter mnogo drugih starinskih in novih izdelkov je nad dvatisoč komadov. Žal pa razstava ni tako obiskana kot bi zaslužila.

* **Nočno lekarniško službo** vrši od sobote dne 24. t. m. do vštetega petka 30. t. m. lekarna »Pri Križu« na Kralja Petra cesti.

* **Ljudsko vseučilišče.** Prihodnje predavanje se bo vršilo v znamenju desetletnice Ljudskega vseučilišča. Na tem slavnostnem predavanju bosta govorila dva člana sarajevske »Prosvete« g. dr. Savo Ljubibratić ter g. Vasilje Grgjić o delovanju te velevažne kulturne institucije, po katere vzgledu je bilo ustanovljeno tudi celjsko Ljudsko vseučilišče; predavanje bodo spremljale številne in zanimive skioptične slike. Pred predavanjem bo odbor na slovesen način izročil diplomo častnega članstva svojemu dolgoletnemu predsedniku g. vladnemu svetniku Emilijanu Lileku. Vstop k temu predavanju je prost.

* **Nezgode.** 32letni tesar Špiljak Mirko iz Lisc št. 49 si je pred tednom pri delu vsekal v koleno. Sprva se je zdravil doma, ko se mu je pa rana poslabšala je moral v javno bolnico. — 66letni posestnik Andrinšek Janez iz Dola pri Sv. Hemi je 21. t. m. vozil težak voz. Pri nekem ovinku je padel z voza in prišel pod kolesa, ki so šla črezenj in mu zlomila več reber ter hudo poškodovala levo nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

* **Izgube in najdbe.** 21. t. m. je bila na poti od pošte do kolodvora izgubljena zlata ženska zapestna ura, vredna 500 Din. Najditelj naj jo odda na policiji. — K g. Alfredu Kostanjšku v Kocenovi ulici št. 9 se je zatekel majhen temnorjav pes. Lastnik ga dobi pri g. Kostanjšku.

* **Poneverba.** Pri nekem lesnem velepodjetju so prišli na sled velikim poneverbam nekega nastavljenca. V zvezi s poneverbo je policija aretirala več oseb. Vrši se obširna preiskava.

* **Tatvina kolesa.** Stavbeniku g. Karlu Jezerniku je dne 21. t. m. neznan tat iz veže Prešernove ulice št. 5 odpeljal kolo znamke »Opel«. — Martina K., o katerem smo včeraj poročali, da so ga aretirali radi tatvine kolesa, so izpustili, ker se je izkazala njegova nedolžnost. Omenjeni mesar ga je namreč naprosil, naj malo pazi na kolo. Fant je nekaj časa res pazil na kolo, potem pa je hotel malo poskušati ž njim se peljati. Pa so takoj drugi priskočili ter ga začeli klofutati. Poklicali so stražnika, ki ga je aretiral, ker njegovim trditvam res ni mogel verjeti. Ko je mesar zvedel, kaj se je zgodilo, se je zglasil na policiji in dejal, da je **K.** njegov dober znanec. Torej ni bil pravi »kolesar«.

Iz Dravske banovine

d **Službena zadržanost bana in podbana.** G. ban dr. Drago **Marušič** in g. podban dr. **Pirkmajer** danes ne bosta sprejemala strank, ker bosta službeno zadržana.

d **Gostilničarje** opozarjamo ponovno, da prijavijo nemudoma svoje hčerke v šesttedenski gostilničarski gospodinjskpi tečaj, ki se začne 3. novembra v Rogaški Slatini. Nadaljna pojasnila dajejo vse zadruge gostilničarjev v Dravski banovini. Takojšne prijave pa sprejema Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru.

d **Cerkveni pevski zbor v Žireh** bo priredil cerkveni koncert ob priliki blagoslovitve novih zvonov 25. oktobra t. l. ob pol 15. uri v župni cerkvi, pod vodstvom A. Jobsta. Vstopnine ni. Prostovoljni prispevki za kritje stroškov novih zvonov se sprejemajo eno uro pred koncertom pri glavnem vhodu.

d **Vremensko poročilo.** Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 766·2, termometer 0·8, relativna vlaga 92%, tiho, megla. V Mariboru je kazal barometer 764·8, termometer 0·6, relativna vlaga 86%, tiho. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 11·6 (0·9), Mariboru 11·4 (0·3), Zagrebu 14·6 (0·8), Boegradu 10·3 (0·9), Sarajevu 12·4 (2·1), Skoplju 15, Kumboru (6), Splitu (8·6) in na Rabu (6·9). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna **Jos. Reich.** 398-2

d **Volna, bombaž, nogavice in pletenine** v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

Ljubljana

Petek. 23. oktobra 1931: Janez Kap. Pravoslavni, 10 oktobra: Evlampije.

Nočno službo imajo lekarne **Kmet** na Dunajski cesti, **Levstik** na Resljevi cesti in **Bohinec** na Rimski cesti.

*

■ **Levstikova proslava v opernem gledališču.** Drevi bo v opernem gledališču oficijelna proslava 100 letnice rojstva znamenitega slovenskega pisatelja in jezikoslovca Frana Levstika. Slavnostno akademijo prirede Slovenska Matica, Narodno gledališče in društvo slovenskih književnikov. Na akademiji sodelujejo pesnik Oton Župančič, urednik Albrecht Fran in pisatelj F. S. Finžgar. Uvodno in sklepno točko akademije ima operni orkester pod vodstvom kapelnika N. Štritofa. Sodeluje tudi naš dramski ansambel pod vodstvom režiserja Lipaha, ki vprizori Levstikov dramski odlomek »Juntez«. Vse sloje ljubljanskega prebivalstva opozarjamo na proslavo odličnega slovenskega literata. Polno gledališče naj bo dokaz, kako visoko cenimo in spoštujemo naše kulturne delavce. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v Drami. Cene globoko znižane, iste kakor pri dijaških dramskih predstavah.

■ **Med odličnimi udeleženci,** ki so počastili pokojnega Sašo Kneza na zadnji poti, je pomotoma v našem včerajšnjem poročilu izostalo ime predsednika Banovinske hranilnice in Glasbene Matice, advokata dr. Vladimirja **Ravniharja.**

■ **Klub koroških Slovencev** vabi svoje člane na predavanje, ki bo drevi ob 20. uri v verandni dvorani hotela »Union«. Predaval bo naš član koroški rojak inspektor dr. Franc **Kotnik** o temi»**Slovenski Korotan v sliki in pesmi**«. — Med predavanjem bodo zapeli nekaj koroških narodnih člani klubovega pevskega zbora.

■ **Hišni posestniki** se vnovič opozarjajo, da je vložiti prijave davkov od zgrad v izogib kazni po čl. 137 davč. zakona **najkasneje do 31. oktobra 1931.**

■ **Letalo poročnika Colangela je odletelo.** Včeraj ob 11·40 se je dvignilo na vojaškem vežbališču italijansko letalo B. R. 2, katero je moralo pristati v Ljubljani s poročnikom Colangelom in njegovim mehanikom. Poročnik Colangeli si je v tem času, ko je čakal na ureditev vseh formalnosti, ogledal Ljubljano, ki mu je bila zelo všeč. Zelo prijetno ga je presenetila gostoljubnost našega Aerokluba, ki mu je pomagal, kolikor je mogel.

■ **Jakčeva razstava podaljšana.** Občinstvo opozarjamo, da je Jakčeva razstava »Amerika« podaljšana do nedelje 25. t. m. Ta dan ob 11. uri bo Jakac tudi zadnjikrat vodil po razstavi. Doslej si jo je ogledalo nad 2500 ljudi. Prodanih je pa 37 slik.

Danes vsi na Levstikovo proslavo v operno gledališče!

■ **MOTOH kava dnevno sveža!** Kličite telefon 25—77. 1470

■ **Iz bolnišnice.** 23-letna služkinja Franja Lobodova iz Ljubljane si je pustila doma v Podgori pri Ljubljani, kamor je odšla za tri dni na počitnice, izdreti zob pri domačem padarju. Rad silnih bolečin je morala priti v bolnišnico. 7-letnega zidarjevega sina Ivana Potočnika iz Galjevici je pahnil tovariš, da je padel in si poškodoval desno roko. 28-letni premikač na glavnem kolodvoru Jože Pelc je med premikanjem vagonov skočil z vagona in tako nesrečno padel, da si je nalomil desno nogo. 8-letni posestnikovega sina Lojzeta Bučarja iz Grosuplja je neki 14-letni fant nabil s kolom in ga poškodoval na obeh nogah. 7-letno hčerko tovarniškega delavca Heleno Moharjevo iz Most je povozil neznan voznik in jo poškodoval na desni nogi.

■ **Tatvine.** Gostilničarki Mariji Marinškovi iz Prečne ulice št. 6 je bila ukradena z okna njenega stanovanja v Prečni ulici cvetljica »Clarcia« z lončkom vred, vredna 120 Din. Delavcu Petru Skobcu je bil ukraden iz nezaklenjenega hleva ob Ljubljanici št. 21 dežni plašč, vreden 150 Din. Posestnici Mariji Jenkovi iz Pržana je bilo ukradenih iz hleva pet kokoši vrednih 200 Din.

Maribor

m **Karitativno delo mestne občine.** V sredo zvečer je bila tu seja mestnega ubožnega sveta, katero je vodil župan g. dr. Juvan. Uvodoma je podal poročilo o pomožni akciji, ki je bila ustanovljena 13. t. m. Sedaj se ustanavljajo odbori po okrajih, a v kratkem se bo izdal tudi proglas na meščanstvo radi prispevkov. Določili so se nadalje božični darovi za mestne ubožce v zavodih in izven njih. Za predstojnika v IV. okraju se imenuje lesni trgovec g. Anton Brecelj. Končno so ble rešene razne prošnje za podpore: 27 osebam je bila dovoljena stalna podpora, 10 osebam je bila zvišana, 8 je pa bila dovoljena enkratna podpora v skupnem znesku 3750 Din. Odklonilo se je 9 prošenj, odložilo radi ugotovitve podatkov 4. Naposled je bila dobrena oddaja 10 oseb v hiralniško oskrbo ter sprejem 12 oseb v mestno oskrbnišnico.

m **Smrt Adele Ipavčeve.** V noči od srede na četrtek je tu preminula v 81. letu starosti ga. Adela Ipavec, vdova po pokojnem odvetniku. Blag ji spomin!

m **Renoviranje Državnega mosta.** Naš Državni most je nedvomno najbolj obremenjen s prometom med vsemi mostovi v Dravski banovini. Vzlic temu ni bil že več let popravljen. Ker so bila popravila zelo nujna, so se sedaj vzdrževalne oblasti odločile za reparaturo vsaj najnujnejših nedostatkov. Tako so se na novo utrdile in deloma tudi izmenjale spone železne konstrukcije, dočim se bo vse ogrodje prepleskalo in brže šele spomladi.

m **Ljudska univerza v Mariboru.** Danes, v petek, dne 23. oktobra ob 20·15 (točno) bo predaval o zaščiti živali velezaslužni boritelj na tem humanitarnem polju g. veterinarni višji svetnik Franc Pirnat. Ponazoril bo s podobami različne strani tega važnega vprašanja. — Izlet v Trbovlje v svrho pregleda premogovnika bo v nedeljo dne 25. oktobra Odhod ob 9·10 uri. Udeleženci se zberejo pred 9. uro pred kolodvorom. Priglasitve se še nadalje sprejemajo na naslov: Ljudska univerza, Krekova ulica št. 18-I.

m **Mariborska češkoslovaška kolonija.** Po zadnjem ljudskem štetju je v Mariboru krog 650 češkoslovaških državljanov, večinoma češkoslovaške narodnosti. Razumljivo je tedaj, da so proslave češkoslovaškega narodnega praznika vedno izredno slovesne. Taka bo tudi v nedeljo 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani pivovarne »Union«. Poleg Čehoslovakov, se bodo proslave udeležili tudi vsi drugi Mariborčani, ki se zavedajo pomena bratstva s Češkoslovaško. Vstop bo prost.

m **Odgodena produkcija.** Produkcija angleških artistov, vozačev na motorjih, napovedana za včeraj na Glavnem trgu, je morala biti radi težav s potnimi listi odgodena. Ogrodje naprave za vožnjo je pa že postavljeno.

m **Razpis razprave proti Frideriku Klančniku.** Okrožno sodišče je določilo razpravo proti Frideriku Klančniku, ki je soobtožen roparskega umora posestnika Rudolfa Kanclerja v Šobru, na 3. novembra t. l. Senatu bo predsedoval dež. sod. svetnik dr. Lešnik.

m **Otvoritev strelišča pri Sv. Marjeti ob Pesnici.** V nedeljo 25. t. m. bo strelska družina pri Sv. Marjeti ob Pesnici slovesno otvorila svoje novo strelišče. Slavnosti se bodo udeležili tudi delegati oblastne organizacije iz Maribora.

m **Sestanek avtoizvoščkov.** Zadruga prevozniških obrtov v Mariboru vabi vse mariborske in okoliške avtoizvoščke na sestanek, ki bo jutri, v soboto ob 19·30 v restavraciji Halbwidl v Jurčičevi ulici. Na sestanku se bo razpravljalo o spremembi tarife za avtoizvoščke v Dravski banovini.

m **Redek lovski plen pri Vurberku.** V lovišču pri Vurberku so ustrelili v sredo divjega kozla, kar je za Slovenske gorice izredna redkost.

m **Nezgoda na ulici.** Včeraj dopoldne se je radi živčnega napada zgrudil pred Novakovo brivnico na Aleksandrovi cesti 48-letni Jakob Kronvogel s Pobrežja in se tako nevarno ranil na glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico.

m **Poskus samomora v pijanosti.** V sredo zvečer je splezal na Državnem mostu na neko svetiljko 25-letni brezposelni delavec Franc Slaček in obvisel nad vodo. Pasanti so ga še pravočasno zagrabili, da ni padel v deročo reko ter pozvali stražnika. Slaček se je rešiteljem odločno upiral in so ga morali na stražnico prepeljati z vozom. Po prespani noči je izpovedal, da je bil tako pijan, da se ničesar več ne zaveda.

Kamnik

Slaba žetev ajde. Slana je letos napravila ogromno škodo na ajdi, samo v kamniškem okraju so jo cenili na 2 milijona Din. Ponekod je bila ajda popolnoma uničena in so jo kar zeleno pokosili; kjer so jo pustili dozoreti, pa tudi niso bili veliko na boljšem, ker je zrnje, ki je dozorelo, napol prazno. Kmetje večinoma ne bodo dobili nazaj niti semena. Tako slabe letine ajde ljudje zlepa ne pomnijo.

Redni občni zbor Meščanske korporacije se bo vršil v nedeljo 25. oktobra ob pol 3. uri popoldne v dvorani Narodne Čitalnice. Na občnem zboru bo poročal upravitelj o gospodarstvu v preteklem letu, nakar se bo obravnaval gospodarski in finančni načrt za preteklo poslovno leto. Ako bi ob določeni uri sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje drug občni zbor, ki bo sklepčen neglede na število udeležencev.

Škrlatinka. Hud primer škrlatinke se je ugotovil zadnje dni v Kamniku. Triletnega fantka so morali prepeljati v ljubljansko bolnico. Mali bolnik je menda že izven nevarnosti.

Gradnja jezov na Kamniški Bistrici se bliža koncu. Krasno vreme, ki vlada že ves oktober in nizko stanje vode v strugi silno pospešuje težavno gradnjo, ki jo je celo poletje oviralo neugodno vreme z nalivi in poplavami. Gradbenik ing. Dedek iz Ljubljane pa tudi hiti, da izrabi ugodni čas in večino del dovrši še pred zimo.

Trbovlje

Visok obisk. V torek si je ogledal rudnik Trbovlje novi predsednik upravnega odbora TPD, častni guverner francoske narodne banke g. Luquet v spremstvu še treh francoskih upravnih svetnikov in generalnega ravnatelja TPD g. Rikarda Skubeca. Ogled je trajal le pičli dve uri, nakar so gospodje nadaljevali v avtomobilih pot v Hrastnik.

Avto poškodoval otroka. V sredo opoldne, ko so se vračali šolarji trboveljske šole domov, je privozil nasproti neki avto, ki je 6-letnega šolarčka Primca iz Njive podrl na tla ter precej občutno poškodoval.

Za pasivne kraje. Občina Trbovlje je prispevala za prizadete pasivne kraje tukajšnjemu Rdečemu križu znesek 1000 Din, enak znesek je v ta namen nakazal tudi rudnik Trbovlje.

Nesreča delavca na separaciji. Vozač Lipar Jožef je z dvema tovarišema prevažal vozičke s premogom po tiru proti separaciji. Da bi se vozički pri kretnici ne iztirili, jih je enega za drugih porival pri spojnici tračnic iz enega na drugi tir, končno pa je hotel poravnati majajočo se spojno tračnico z levo roko, ki pa mu jo je v tem trenutku zagrabilo kolo vozička ter mu jo močno poškodovalo. Zdrobljen ima levi prstanec in težko poškodovane tudi ostale prste.

Jesenice

»**Trije vaški svetniki**«. V nedeljo zvečer je vprizoril javorniški Sokol znano komedijo v treh dejanjih »Trije vaški svetniki«. Igralci so podali svoje vloge izborno, posebej pa je treba omeniti br. Hlebanja, ki je kot »gruntar Porenta« izborno rešil svojo vlogo; posebno je ugajala tudi s. Ravnikova kot njegova žena; »učitelj« v osebi br. Accetta, ki je obenem režiral, je bil dober. Pa tudi vse ostale vloge so bile nad vse pričakovanej dobro podane in je diletantom javorniškega Sokola **k tej prireditvi** le čestitati. Zdravo!

Iz drugih banovin

Največja korupcijska afera v Bački

Te dni je sodišče v Subotici končalo sodno preiskavo glede največje korupcijske afere, katero so odkrili zadnja leta v Bački. Oblasti so aretirale več sumljivcev, toda vse so izpustili zopet iz zapora, le glavnega krivca Nebojšo Čosića, občinskega beležnika iz Bačke Topole, so obdržali v zaporu. Razen Čosića so med obtoženci še Aleksander Cirtež, bivši župan v Bački Topoli, Aleksander Popović, bivši uradnik, Stanko Kovačević, bivši občinski uradnik, Boža Jerković, bivši župan in Franc Balog, bivši preglednik računov pri sreskem načelstvu v Bački Topoli. Vsi so obtoženi številnih utaj, sleparij in podkupovanja. Preiskovalni sodnik je zaslišal že več sto prič. Sodni akit so težki 20 kg in člani senata jih bodo študirali najmanj 14 dni pred obravnavo. V Subotici in Bački Topoli, kakor v vsem Banatu, pričakujejo z napetostjo začetek in potek ter konec te velike obravnave o še večji korupcijski aferi v Bački.

b **Nov sarajevski tednik »Reflektor«.** V Sarajevu je izšel tednik »Reflektor«, ki hoče po ideologiji znanega Vidovićevega prosvetnega etičnega gibanja utrditi vero v ozdravljenje obolelega človeštva, opozoriti na sile in svojstva, ki dvigajo in spopolnjujejo življenje, in proučiti lastnosti naše rase in iskati smeri za naš kulturni, gospodarski in politični dvig.

b **Dr. Hanžeković obsojen.** V Banji Luki se je vršila te dni glavna razprava proti dr. Matu Hanžekoviću, književniku iz Zagreba. Bil je obdolžen, da je pred leti kot advokat v Bosanski Dubici zapravil poverjeni mu denar. Opeharil je na ta način več trgovskih družb in trgovcev, med katerimi je bil tudi trgovec Kunc iz Ljubljane, za okoli 70.000 Din. Sodniki so ga obsodili na 8 mesecev strogega zapora in 3 leta izgube častnih pravic. Tudi vse stroške obravnave mora plačati.

b **Tihotapec iz Ptuja prijet v Subotici.** Subotiška policija je aretirala nekega Slavka Rötla, trgovskega pomočnika iz Ptuja. Prišel je v Subotico iz Zagreba in se nastanil v neki zasebni hiši. Ko so ga prijavili policiji, se je izkazalo, da je Rötl sumljiv človek, katerega išče s tiralico varaždinska in ljubljanska policija že nekaj let. Po aretaciji je priznal, da je on tihotapec orožja, katerega so iskali in ki je pobegnil iz zapora v Varaždinu leta 1928. Subotiška policija ga bo izročila oblastem v Ljubljani.

b **Zadnji hajduk v Krajini ubit.** Iz Negotina poročajo, da so blizu vasi Štubiga orožniki po 6mesečni gonji ubili zloglasnega hajduka Dobrosava Dudića, ki je izvršil več razbojniških napadov in ima na vesti več umorov. To je zadnji hajduk v Krajini, pred katerim je vse tamošnje prebivalstvo doslej trepetalo.

b **Mladoletni požigalci v Karlovcu.** Zadnje čase je bilo v Karlovcu več požarov, katere je zanetila zločinska roka. Mestna policija je z vso vnemo iskala zločince in jih naposled izsledila. Bili so sami otroci, ki so podtikali požar zgolj iz veselja, ki so ga imeli ob pogledu na hiše v plamenih.

b **Samomor v umobolnici.** V sarajevski umobolnici je izvršila samomor 28letna žena Osmana Loporčanina. Popoldne je ostala sama v svoji sobi, vzela s postelje rjuho, jo razparala v trakove, jih zvila v vrv in se obesila.

Uspel občni zbor Tujsko prometnega društva v Kamniku

Kamnik, 22. oktobra.

Občni zbor Tujsko-prometnega društva se je vršil v sredo 21. t. m. zvečer v posebni sobi restavracije A. Cerer. Otvoril ga je župan g. Franc **Kratnar** s pozdravom novemu sreskemu načelniku g. Voušeku in zastopniku Zveze za tujski promet g. ravnatelju Pintarju. Po prečitanju zapisnika zadnjega občnega zbora je tajnik g. Skala podal poročilo o delovanju društva v preteklem letu.

Društvo je obravnavalo težkoče kamniškega tujskega prometa na 10 sejah, 29. marca pa je priredilo uspelo anketo za povzdigo tujskega prometa v Kamniku. Vršilo je reklamo v tuin inozemstvu, skrbelo za olepšavo mesta, promenadne koncerte itd., pomagalo pri otvoritvi kopališča, tujsko prometni razstavi v Ljubljani itd. Tajništvo je rešilo 559 dopisov in posredovalo pri oddaji stanovanj tujcem. Blagajna izkazuje 20.584 Din dohodkov in 16.670 Din izdatkov. Ob zaključku je ostalo v blagajni še 3.914 Din. Članov je štelo društvo v začetku 76, med letom jih je izstopilo 11, pristopilo pa 23, tako da šteje sedaj 88 članov. Koncem tujske sezone je društvo izgubilo svojega agilnega predsednika g. vl. svetn. dr. Frana Ogrina, ki je odšel na novo službeno mesto v Kranj. G. dr. Ogrinu, ki je skozi 2 leta kot predsednik društva požrtvovalno in nesebično deloval za povzdigo tujskega prometa v Kamniku, je občni zbor izrekel soglasno zahvalo. Pravtako je izrekel zahvalo tajniku g. Skali in podpredsedniku g. Kosu.

Po poročilu preglednikov, ki so našli vse račune v najlepšem redu, je bil staremu odboru podeljen absolutorij, nakar je bil izvoljen novi odbor, katerega tvorijo: predsednik sreski načelnik g. **Voušek**, podpredsednik župan g. Franc **Kratnar**, tajnik g. Alfonz **Skala**, blagajnik g. Vinko Možina in odborniki gg. Prah, Zor, Hvala, Žargi, Cerer, Kramar in Kos. Za namestnike so bili izvoljeni gg. Maks Koželj, Ivan Zika, Franc Fajdiga in Franc Bervar ml. Preglednika sta gg. dr. Fran Vidic in Ciril Vremšak. H koncu je pozdravil občni zbor v imenu zveze za tujski promete kamniški rojak g. ravnatelj Pintar, ki je omenil, da si je Kamnik v zadnjih dveh letih ustvaril pogoje, ki mu obetajo najlepši razvoj v tujsko prometnem oziru. Opozoril je tudi, kako moramo usmeriti propagando in reklamo, da bomo v prihodnji sezoni kljub splošni gospodarski krizi, ki tare nas in inozemstvo, dosegli zadovoljive uspehe. Ob 22. uri je bil občni zbor, za katerega je vladalo veliko večje zanimanje kot pa lani, zaključen.

Važen sestanek lesnih trgovcev kranjskega sreza

Pretekli ponedeljek popoldne se je vršil v Kranju ustanovni sestanek lesne sekcije Gremija trgovcev za kranjski srez. Zbralo se je nad 40 lesnih trgovcev iz kranjskega, škofjeloškega in tržiškega okraja. Sestanka se je udeležil tudi tajnik Zveze trgovskih gremijev in Osrednje sekcije lesnih trgovcev g. Kaiser Igor. Otvoril ga je podnačelnik kranjskega gremija g. Berjak Franc, ki je pozdravil vse navzoče.

Glavni namen tega ustanovnega sestanka je bil, rešiti vprašanje naše lesne industrije in trgovine, ki preživlja hudo krizo. Zato je tudi razumljivo, da se je sestanka udeležilo toliko trgovcev. Veleindustrija hoče uničiti vsa mala in srednja lesna podjetja. Zato se je ustanovilo v okviru Zveze trgovskih gremijev »Društvo lesnih izvoznikov Dravske banovine«, pri vsakem gremiju pa posebna lesna sekcija. Važni so sprejeti predlogi, ki so jih pretresali na sestanku.

Vsak lesni trgovec mora biti strokovno usposobljen, prestati mora učno in pomočniško dobo. S tem bi se vrste lesnih trgovcev temeljito razčistile, ker bi se ne mogel vsak baviti z lesno industrijo. Preje, ko je bila visoka konjunktura, to vprašanje ni bilo tako važno kot danes, ko je z lesom težko. Seveda to ne velja za že obstoječa podjetja. Še važnejši je problem kapacitete podjetij. Nekateri veletrgovci so mnenja, naj se postavi zelo visoko maksimirana kapaciteta. Na ta način bi ostalo le kakih 10 velepodjetij, vsi ostali trgovci, ki jih je v naši banovini okrog 1800, pa bi bili popolnoma uničeni in bi morali prodajati blago veletrgovcu, namesto da bi ga sami izvažali. Na sestanku v Kranju je bila predlagana kapaciteta 500 m³ letno. To kapaciteto je moral vsak trgovec vsaj enkrat po svetovni vojni doseči. Približno 500 kub. m lesa obdela na leto vsaka žaga, ki jih imamo toliko v naši banovini. Istočasno bi bilo s tem končno doseženo, da se onemogoči inozemskim prekupčevalcem vsak izvoz iz naše države. Maksimirana letna kapaciteta pa ne velja za 10 km širok pas ob državni meji. Vsako podjetje mora biti tudi protokolirano. Usposobljenost, kapaciteta in protokolacija so pogoji, ik jih mora izpolniti vsak izvoznik.

Na sestanku je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik g. Gorjanc (Kranj), odborniki Verbič (Šenčur), Brolih (Zgornja Bela), Veber (Trata), Benedik (Železniki) in Rozman (Tržič). Sestanek, ki je vsestransko uspel, je jasen dokaz, kako potrebno je bilo, da se je Zveza trgovskih gremijev zavzela za našega malega in srednjega lesnega trgovca, ki bi ga sicer uničila velepodjetja in izkoriščali inozemski prekupčevalci.

Slovenske Konjice

Izvoz sadja je v našem srezu letos izredno velik. Do danes se je izvozilo s postaje Slov. Konjice okoli 30 desettonskih vagonov, izvozili ga bodo pa še okoli 10 vagonov. Ker je sadje zelo lepo, ga izvažajo večinoma v velika mesta Dunaj, Berlin in Pariz.

Trgatev je v naših vinogradih večinoma končana. Zadnje lepo vreme je jako pospešilo zorenje grozdja. Pridelek sicer ni tako obilen kakor lani, toda kakovost je izborna in daleč prekaša več zadnjih letnikov.

Cesto, ki je doslej vodila med obemi poslopji tukajšnje bolnice, so začeli prestavljati pred glavno poslopje bolnice. S tem je storjen prvi korak k razširjenju tukajšnje bolnice, ki je v načrtu tukajšnjega društva Rdečega križa.

Zaradi strahu pred izpitom in zaradi bolezni v smrt

Samomor mizarskega vajenca na Kalvariji

Maribor, 22. oktobra.

Včeraj popoldne je prišel na Kalvarijo neznan mladenič in čakal, da je ostal sam. Samoto je potem izrabil za izvršitev svojega obupnega dejanja. Privezal je vrv na vejo nekega hrasta, ki raste poleg spomenika padlih vojakov, in si zadrgnil zanjko krog vratu. Ko so ga sprehajalci kmalu nato našli in sneli, je bila vsaka pomoč že nemogoča. Zdravnik, ki je bil poklican na pomoč, je mogel ugotoviti le smrt in odrediti prevoz v mrtvašnico mestnega pokopališča na Pobrežju. V samomorilcu so spoznali leta 1913. rojenega mizarskega vajenca Konrada Frasa, zaposlenega pri tukajšnji tvrdki Zelenko. Po izpovedbah obupane pokojnikove matere, se je mladenič obesil zaradi stalnega bolehanja in strahu, da ne bo mogel napraviti pomočniškega izpita. Pogreb pokojnika bo jutri.

Tihotapski tobačni nasad na Dolenjskem

Orožniki so ga našli v gozdu pri Lučah in našteli — 34.600 sadik

Grosuplje, 21. okt.

Pred dnevi so finančni organi iz Višnje gore zavohali v neki dolini sredi gozda pri Lučah nad Krko lep tobačen nasad, ki je obsegal nič več kakor 34.600 tobakovih sadik. Tobakar je porabil za nasad tobaka pogorišče, kjer so žgali oglje in veje, kar je znamenje, da je moral dobro poznati gojitev tega žlahtnega zelišča. Žal so izsledili finančni organi to polje prepozno, ker je bilo listje že spodaj obrano in so imeli samo to čast, da so lahko prešteli le gola stebla, dočim je listje odnesel prijatelj tobaka. Do sedaj se jim še ni posrečilo izslediti tega strastnega kadilca, kljub temu, da so zaslišali že vse vasi v okolici. Najbrže ga je minila strast za kajenje, kajti kazen, ki ga doleti je precej občutna in poleg tega bo moral plačati ogromno globo.

Vlom v mesnico in gostilno v Trbovljah

V noči od torka (dne 20. t. m.) na sredo (dne 21. t. m.) so neznani storilci z vetrihom odprli mesnico ge. Ane Forte na Vodah, kjer so vzeli gnjat in pobrali iz blagajne 300 Din. Od tam so storilci šli v gornje prostore, kjer so v kuhinji ukradli iz mize najemnici gostilne ge. Pinterjevi znesek 100 Din, nato pa so šli v gostilno, kjer so vzeli 6 litrov vina, nekaj kruha, cigaret in cigar. S tem se pa tatovi še niso zadovoljili, kajti šli so še v tujsko sobo, kjer so nekemu tam prenočujočemu potniku odnesli površnik z zlato uro, srebrno verižico in 300 Din gotovine, domačemu sinu g. Janku Forteju pa skoro nov površnik. S plenom so drzni zlikovci pobegnili na Pravdičev travnik, kjer so prerezali ukradeno gnjat ter jo pustili na travniku, istotako prazne steklenice vina, katere so orožniki zjutraj tam našli. Orožništvo je takoj uvedlo obširno preiskavo in vse kaže, da bodo storilci prav kmalu v rokah pravice.

Slovenjgradec

Osebna vest. Dr. Vaksilij Serafin, tukajšnji sekundarij javne bolnice, ki se mudi sedaj na orožnih vajah, je premeščen v splošno javno bolnico v Maribor.

Poroka. V torek sta se na Urški gori poročila g. Koršič Oto, uradnik in gdč. Harpf Elsa, hčerka tukajšnjega zdravnika. Obilo sreče!

Konj ga je brznil. 22letni posestniški sin Felle Avgust iz Turiške vasi je pripravljal na planini drva za zimo. Ko je imel opravek okrog konjev, ga je naenkrat sunil konj v obraz in ga občutno poškodoval. Siromak je dobil tudi podpludbe. Iskal je pomoči v tukajšnji bolnici.

Avto jo je povozil. Učenka tukajšnje osnovne šole Tamše Marija se je obesila na voz. Za vozom je privozil avto in otrok je v strahu, da bi ga ne povozil, skočil tik pred avtomobilom iz voza čez cesto. V tem hipu jo je avto dohitel in blatnik avta jo je vrgel ob kraj ceste. Šofer je avto takoj ustavil in plačal 50 Din za poškodbe na licu mesta.

V nedeljo, 25. oktobra bo v Narodnem domu ob pol 10. uri javno zborovanje, na katerem poročata sreski kandidat g. dr. Vošnjak Bogomil, minister v pokoju, in njegov namestnik g. dr. Bratkovič, tukajšnji župan, ki bosta poročala o gospodarskem in političnem položaju. Zborovanja se udeležite vsi, ki želite naši državi srečnejšo bodočnost.

Novi betonski most čez Homščico je bil te dni izročen prometu.

Lutkovno gledališče. Ob priliki sokolskega prednjačkega tečaja je gostovalo sokolsko lutkovno gledališče iz Maribora in priredilo v Sokolskem domu »Snegulčico« za mladino, za odrasle pa »Fausta«. Upamo, da bo tudi naš sokolski oder v kratkem uvedel to za našo mladino tako zabavno in privlačno lutkovno gledališče.

Škocijan

Rekrutni spisek. Seznam rekrutov letnika 1912 je dogotovljen in stavljen v občinskem uradu slehernemu na vpogled. Obvezanci, ki niso vpisani naj se javijo, da zadoste dolžnosti.

Poučno predavanje. V nedeljo dopoldne je priredilo Sokolsko društvo predavanje v tukajšnji šoli. Govoril je br. Lado Ambrožič o Tyrševem sistemu telovadbe. Udeležba je bila za začetek še zadovoljiva. Poudariti je treba, da je to pohvalevredna namera, katere se je lotilo Sokolsko društvo, da čimbolj razširja duševno obzorje podeželskega ljudstva.

Kranj

Strelska družina v Kranju naznanja, da se prične danes 23. oktobra z malokaliberskim streljanjem. Streljanje se bo vršilo vsak petek od 20. do 23. v restavraciji »Nova pošta«. Vabljeni tudi nečlani.

Škofja Loka

Volilni shodi, ki bodo našim ljudem istinito in resnično prikazali o čem bo 8. novembra odločalo, se bodo vršili prihodnjo nedeljo dne 25. t. m. v škofjeloškem okraju po tem le razporedu: javni manifestacijski shod za Škofjo Loko bo ob 9. uri dopoldne na Mestnem trgu, ob slabem vremenu na dvorišču gostilne Albine Jeralove; ob 11. dopoldne v Poljanah »Na Vidmu«; ob 13. uri v Gorenji vasi v hiši Franceta Šraja; ob 15:30 v Selcih v gostilni Tavčar in ob 18. uri v Železnikih pri Thalerju. Vse shode priredita sreski kandidat za volitve v narodno skupščino g. župnik Janko Barle in njegov namestnik g. Lončar iz Tržiča. Udeležite se važnih shodov v polnem številu!

Obilica žganja. Lejošnje leto z jabolki ni bilo kaj prida. Pač pa je dobra letina hrušk. V gorskih vaseh te čase kuhajo žganje, ki ga bo izredno veliko.

92 dedičev se tepe za prodano imovino

Stara Loka, 22. oktobra.

Pred meseci je umrla v Stari Loki posestnica Marija H., ki je pred smrtjo prodala svojo imovino nekemu mesarju, domačinu. Sorodniki se s prodajo hiše, ki je bila prodana menda pod ceno, ne strinjajo in nameravajo sedaj kupčijo razveljaviti sodnim potom, češ da pokojnica ob prodaji ni bila več pri polni zavesti in zato tudi sklenjena prodaja nič ne velja.

S početka precej navadna stvar je dobila takoj sila komplicirano lice, ker ima pokojnica nič več in nič manj ko 92 dedičev, ki so pretekli teden predlagali svoje zahtevke pravnemu zastopniku. Tudi med dediči ni bilo enotnosti in je med možmi in ženicami že ob tej priliki prišlo do medsebojnih nesporazumov. Bilo je govorjenja, prerekanja in dirindaja kot le kaj. Med dediči je tudi par takih, ki na dediščino ne reflektirajo, ker gre v celoti za znesek le okoli 100.000 Din. Z zanimivo stvarjo se bo ukvarjalo sodišče.

Zanimiva razprava pred mariborskim okrožnim sodiščem

Maribor, 22. oktobra.

Pred tukajšnjih okrožnim sodiščem se je moral danes zagovarjati 48letni zidarski mojster Karel Rojc iz Ormoža, zaradi klevete, ker je dne 17. oktobra 1930. v Ormožu javno oklevetal Mija Deždjekova, predsednika šolskega odbora v Strmcu, tedaj državnega uslužbenca. Za dne 13. oktobra 1930. je bila namreč določena licitacija za zgradbo šolskega poslopja v Strmcu, občina Petrijanec, srez Varaždin. Med drugim sta vložila ponudbo zid. mojster Karel Rojc in zid. mojster Marko Stuhec iz Ormoža, kateremu je bilo delo tudi oddano. Nekaj dni po licitaciji pa je bila pogodba s Stuhcem razveljavljena in Deždjek Mijo, kot član šolskega odbora v Strmcu odstavljen, ker je Karl Rojc povedal ostalim članom šolskega odbora in tudi dal na zapisnik v občinski pisarni v Ormožu dne 17. oktobra 1930., da je prišel Deždjek Mijo dne 11. oktobra 1930. h Karlu Rojcu in mu rekel, da naj stavi v oferto za 5000 do 6000 Din več, njemu pa naj da Din 10.000·— provizije, ker bo potem dobil gradbeno delo. Pri današnji razpravi je Mijo Deždjek odločno zanikal, da bi bil storil česar ga obdolžuje Karel Rojc. Karel Rojc pa je trdil, da sta z Deždjekom bila sama, ko je stavil Deždjek to ponudbo. Ker mu je sodišče to verjelo, je bil oproščen.

Šmartno pri Litiji

Prireditev. Prosvetno društvo bo priredilo v nedeljo 25. t. m. ob 15. uri v svoji dvorani v Šmartnem pevski koncert z lepim sporedom. Sokolska deca bo pa priredila akademijo v sokolskem domu v Litiji ob 16. uri.

Wagensperg. Knez Alfred Windischgraetz je s svojim spremstvom odpotoval na Planino. Na gradu so ostali le čuvaj Peter in oskrbnik Joško Drofenik. Valvasorjeva soba je dostopna z dovoljenjem oskrbnika le ob nedeljah.

Poljčane

Uspelo volilno zborovanje. Pretekli petek je bilo v Modražaš pri Poljčanah v prostorih gostilne Pukl nad vse uspelo volilno zborovanje. Poleg županov iz Pekla, Studenic, Brezja i. dr. so bili navzoči poleg uradništva iz Poljčan tudi številni kmetje in delavci. Pozdravil je zborovalce župan iz občine Brezje, elektrarnar in posestnik g. Vezjak in jim na kratko obrazložil današnji državni položaj. Za njim je v poljudnem govoru na številne navzoče spregovoril g. žel. uradnik Heric, povdarjajoč, da pri volitvah, ki so pred durmi, ne gre za koritarstvo, kjer so v polni meri prej zajemale korist za sebe posamezne politične skupine — v državi pa je šlo vse navzdol, ampak imajo bodoči poslanci za cilj predvsem, da se naša Jugoslavija gospodarsko in socijalno čimbolj okrepi. Dober vtis je napravilo na zborovalce tudi prisotnost sreskega načelnika g. Makarja. Lepo uspelo zborovanje je zaključil predsednik gospod Vezjak. Zborovalci so tega dne spoznali, da je naravnost njih sveta dolžnost, da gredo 8. novembra volit. Tako bodo namreč koristili sebi in državi.

Predsednikom volilnega odbora za volišče Poljčane (Poljčane, Pekel, Stanovsko, Lušečka vas) je bil te dni imenovan tukajšnji šolski upravitelj g. Alojz Krajnc.

Prva slana je zalotila naš kraj in okolico v torej zjutraj. Tako smo že korak bliže jeseni. Nasprotno pa se nas je lotilo prav spomladansko razpoloženje, ko smo občudovali v vrtu g. K. sveže vzcvele duhteče vijolice.

Lesce

Ves leški okraj se pripravlja z vnemo na veliko narodno manifestacijo, ki se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. ob priliki otvoritve novega šolskega poslopja v Lescah. Nova šolska stavba je ponos Lesec in priča o velikem kulturnem hotenju vsega okraja. Šola se bo imenovala po Nj. Vis. kraljeviču Andreju. Da bo narodna manifestacija tem sijajnejša, so vabljeni k otvoritvi novega šolskega poslopja Sokoli, gasilci, narodna društva in vsi zavedni Jugoslovani vsega okraja, da se otvoritve udeleže v čim večjem številu. V nedeljo v Lesce, k otvoritvi šole Nj. Vis. kraljeviča Andreja!

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Petek, 23. oktobra: Zaprto.
Sobota, 24. oktobra: Dogodek v mestu Gogi. Red D.
Nedelja, 25. oktobra: Vest. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 23. oktobra: Levstikova proslava. Izven. Izredno znižane cene.
Sobota, 24. oktobra: Viktorija in njen huzar, opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ga. Bučarjeva kot Afra

(V Grumovem Dogodku v mestu Gogi)

Jutri, v soboto, bo v ljubljanski drami prvikrat nastopila priljubljena in popularna igralka šentjakobskega odra ga. Meta Bučarjeva in sicer bo debutirala v vlogi Afre v Grumovem Dogodku v mestu Gogi. Ga. Bučarjeva je znana igralka karakternih vlog ter ima za seboj že kakšnih 40 kreacij, s katerimi je na raznih odrih nastopila okrog 190 krat. V tem svojem žanru se je toliko razvila in razživela, da so bile sodbe o njenih nastopih tako od strani kritike kakor občinstva vedno zelo ugodne. Od njenega debuta v Narodnem gledališču smemo vsi mnogo pričakovati, zato pa je tudi dolžnost občinstva, da pride v čim dostojnejšem številu na ta prvi večer mlade igralke, ki stopa na deske velikega gledališča tako vedre duše in s tako čvrstim korakom, da morajo biti z njo vse naše simpatije.

Od srca ji želimo uspeha in zmage.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Petek, 23. oktobra: Zaprto.
Sobota, 24. oktobra: »Zemlja smehljaja«. Ab. C.
Nedelja, 25. oktobra: ob 15. uri: »Mayerling«; ob 20. uri: »Slaba vest.«

Iz gledališča. V soboto, 24. t. m. se bo ponovila opereta **»Zemlja smehljaja«**, ki je letos dosegla tak uspeh, da so bile doslej vse predstave razprodane. Ab. C. — **Zakop v strelskih jarkih pred St. Quentinom** ob francosko-belgijski meji je prizorišče silne angleške vojne drame »Konec poti«, čije premijera bo v režiji Vl. Skrbinška v torek, 27. t. m. Nastopil bo skoro ves moški ansambl. Narodno gledališče v Ljubljani pa je posodilo celotno kulisarijo in garderobo.

Radio

Ljubljana, petek, 23. oktobra. 11.30 Prof. J. Šolar: Pravilna izgovarjava slovenščine. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gdč. Humekova: Gospodinja in novodobno stanovanje. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Prenos opere »Turandot« z Dunaja. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 23. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Plošče. 13.30 Filmske in dnevne vesti. 15.00 Ljudskošolska ura. 15.30 Plošče. 17.00 Bon-ton. 17.30 Narodne pesmi. 18.00 Lahka glasba. 18.30 Sokolsko predavanje. 19.30 »Turandot«, opera (Dunaj). 11.30 Dnevne in sportne vesti. — Radio orkester.

Zagreb, petek, 23. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Plošče. 17.30 Komorna glasba. 19.00 Sokolsko predavanje (Beograd). 19.30 »Turandot«, opera, prenos z Dunaja.

Praga, petek. 23. oktobra. 12.15 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 17.05 Pianinski koncert. 19.20 Poljudna glasba. 20.20 Pesmi. 21.00 Večerni koncert. 22.20 Plošče.

Ljubljana, sobota, 24. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 B. Hrovat:, Pota k ustvarjanju kulturnega filma. 19.00 Ga. Orthaber: Angleščina. 19.30 Prof. Namorš: Spoznavanje blaga v specerijski in manufakturni stroki. 20.00 Bogo Pleničar: Šah. 20.30 Duetni večer: gdč. Kogejeva in g. Marčec, solista ljubljanske opere. 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Lahka glasba, izvaja salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sobota, 24. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Dnevne in sportne vesti. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje o Dalmaciji. 20.00 Jugoslovanske pesmi. 20.30 Radio komedija. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Jazz.

Zagreb, sobota, 24. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Radio orkester. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Beograd. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Praga, sobota, 24. oktobra. 12.35 Bratislava. 14.10 Plošče. 18.30 Mladinska glasba. 19.20 Brno. 20.00 Večerni koncert. 22.25 Moravska Ostrava.

Redukcija nameščencev in tujci

Že večkrat smo na tem mestu govorili o zaposlenju tujih nameščencev v raznih industrijskih panogah v naši državi. Dnevno nam prihajajo pritožbe o zapostavljanju naših ljudi pri raznih namestitvah in o stalno večjem dotoku tujega, pogostokrat nam sovražnega elementa.

Naše borze dela sicer izkazujejo v svojih uradnih poročilih razmeroma majhno število nezaposlenih. Vsi ti statistični podatki se vodijo brez dvoma z veliko točnostjo, vendar pa so od realnega življenja zelo, zelo oddaljeni; imajo pač veliko pogreško, ki obstoji v tem, da vsebujejo te številke le neznaten del nezaposlenih. V teh podatkih so namreč vsebovani samo oni nezaposleni, ki uživajo brezposelno podporo in razne druge ugodnosti, medtem ko obstoja ogromno število nezaposlenih, ki niso nikjer registrirani. Predvsem so to nekvalificirani poljski in gozdni delavci.

Med trgovskimi in pisarniškimi poklici vlada vsaj v naši banovini ogromna nezaposlenost. Pred dobrim tednom je neka ljubljanska tvrdka inserirala, da potrebuje pisarniško moč z mesečno plačo — Din 500·—. oglasilo se je nad 400 kompetentov in kompetentinj. Nekatere teh oseb so bile pripravljene prevzeti posel tudi s samo mesečnimi 300 dinarji. Nezaposljenost je v zadnjem času silno narastla. Gospodarska kriza, ki jo preživlja tudi naša država, je dovedla in vrši tudi še velike redukcije nameščencev pri posameznih podjetjih. Tudi podjetja, ki so slovela po svoji veliki delavnosti, so bila primorana znižati število nameščencev.

Razumljivo je, da ne more nihče preprečiti redukcij, ki jih nujno zahtevajo sedanje gospodarske prilike, vendar se nam zdi potrebno, da merodajne kroge opozorimo na nekatere krivice, ki se dogajajo v posameznih podjetjih ravno pri tem poslu. Predvsem je treba konstatirati, da mnoga podjetja pri odpustu nameščencev, posebno v vrstah strokovnega osobja, postopajo izredno pristransko. V naših industrijskih podjetjih je nameščenih mnogo inozemskih strokovnih delavcev in nameščencev, čeravno imamo takih ljudi dovolj v državi na razpolago. Pri zadnjih redukcijah so bili prvenstveno odpuščeni naši ljudje, medtem ko so se inozemci obdržali. Za enkrat še ne mislimo objaviti imena onih tvrdk, ki so tako krivično, v gotovem oziru naravnost protidržavno postopale. Vsi vemo kako težko je dobiti zaposlenje za domačega človeka pri nekaterih industrijskih podjetjih v naši banovini. Vsa priporočila, najboljša izpričevala, vse nič ne pomaga, ker sedi pač na najvišjem mestu tujec, ki protežira samo svoje ljudi. Če pa kljub temu pride naš človek do kruha pri takem podjetju, je on prvi, ki se ga zopet postavi na cesto. Tu je potrebno nujna in stroga intervencija oblasti. Nikakor ne moremo dopuščati, da naši ljudje stradajo, medtem ko je tujec zaposlen.

V naši državi imamo institucije, ki imajo nalog, da vršijo nadzorstvo nad zaposlenjem v posameznih obratih. Inspekcije dela so zato tu, da ščitijo naše državljane, oz. tudi tuje državljane jugoslovanske narodnosti. Njihova naloga se mora v današnjih časih podvojiti. Strogo postopanje in točno proučevanje vsakega slučaja o potrebi in nepotrebi tujih nameščencev se mora vršiti rigorozno. Vsako popuščanje in toleriranje je danes zločin proti državi. Apeliramo na državne oblasti, da podrejenim uradom dostavijo točna navodila o postopanju pri dovoljenjih za namestitev. Anglija je prepovedala vsako tuje nameščenje. Kar velja za Anglijo, je za našo državo še mnogo večje važnosti.

Še neka okolnost nas sili, da povemo svoje mnenje. Po deželi krožijo še vedno tuji potniki in agenti. So to nameščenci nekaterih zagrebških tvrd. Z našimi ljudmi občujejo v tujem jeziku. Te ljudi je treba brezpogojno odstraniti, dokler imamo veliko število domačih potnikov, ki so brezposelni. Organizacija trgovskih potnikov naj tem razmeram enkrat za vselej napravi konec. Naša javnost jo bo pri tem gotovo v polni meri podprla.

Še vedno poslušamo v Ljubljani brenkanje na kitaro in prepevanje nemških pesmi. Kaj bi se zgodilo v Gradcu z našimi dijaki, če bi prepevali slovenske narodne pesmi in beračili po mestu — o tem naj razmišljajo vsi oni mnogoštevilni občudovalci in tudi javni organi, ki dopuščajo tako obnašanje, ki postane lahko tudi nevarno izzivanje.

Gospodarske vesti

× **Avstrijski državni proračun.** Državni proračun avstrijske republike predvideva skupne izdatke v letu 1932. 1,999·73 milijonov šilingov, dohodki za isto poslovno dobo so naznačeni z zneskom 2,002 milijonov šilingov. Proračun se je znižal za približno 300 milijonov šilingov.

× **Izseljeništvo.** Po zadnjih podatkih Izseljeniškega komisarijata je razvidno, da izseljeništvo v naši državi čedalje bolj pada, medtem ko vračanje v domovino stalno narašča. V mesecu avgustu se je izselilo iz Dravske banovine v prekomorske dežele 191 oseb. Skupno se je izselilo iz vse države 602 osebi. Vrnilo pa se je v istem mesecu 800 oseb.

× **Znižanje carine na mast v Avstriji.** Radi visoke cene masti v Avstriji, namerava avstrijska vlada znižati carino na svinjsko mast od 30 zl. kron na 10 zlatih kron. Ta naredba bo bržkone izšla že v doglednem času.

× **Statistika drobnice na Balkanu.** Količine prašičev v Romuniji se cenijo na 3,000.000 glav, 40.000 koz in 13 milj. ovc. Jugoslavija poseduje: 2,800.000 prašičev, 1·8 milj. koz, 7,900.000 ovc. Bolgarija: 1 milj. prašičev, 1·3 milj. koz in 8,900.000 ovc. Grčija: 420.000 prašičev, 4·5 milijona koz in 6·4 milijona ovc. Albanija: 30.000 prašičev, 1·1 milj. koz in 1 milj. ovc.

Borzna poročila

dne 22. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 22. oktobra. Amsterdam 2271·03 do 2277·87, Bruselj 785·94—788·30, Curih 1098·45 do 1101·75, London 219·35—226·85, Newyork 5591·01—5608·01, Pariz 220·65—221·31, Praga 165·86—166·36, Trst 289·29—295·29.

Zagreb, 22. okt. Amsterdam 2271·03—2277·87, Bruselj 785·94—788·30, London 219·35—220·17, Milan 289·29—290·19, Newyork kabel 5602·01 do 5619·01, Newyork ček 5591·01—5608·01, Pariz 220·65—221·31, Praga 165·86—166·36, Zürich 1098·45—1101·75.

Curih, 22. okt. Beograd 9·05, Pariz 20·0875, London 20·225, Newyork 510, Bruselj 71·45, Milan 26·60, Madrid 45·50, Amsterdam 207·10, Berlin 118·75, Stockholm 119·75, Oslo 113, Kopenhagen 113, Sofija 3·70, Praga 15·10, Varšava 57·15, Budimpešta 90·025, Atene 6·60, Carigrad 2·50, Bukarešta 3·07.

Vrednostni papirji

Zagreb, 22. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 68 bl., vojna škoda ar. in kasa 273·50 do 278, dec. 282—285, 4% agr. obv. 32—36, 7% Bler ar. 56·50—58 (55·50—57), kasa 56—59 (58), 8% Bler ar. in kasa 62—65, 7% pos. hipot. b. 62 do 65, 6% begl. 43·75—45 (43—45·50). — Banke: Katoliška 33 d., Hrvatska 50 d., Prašteđiona 957·50—960 (957·50), Union 100 bl., Kredit 121—126, Jugo 67—68, Obrtna 36 d., Ljublj. kred. 115 d., Medjunarodna 68 d., Narodna banka 4300—5200, Srpska 187 bl., Zemaljska 110 do 112 (110). — Industrija: Guttmann 110 do 120, Šečerana Osijek 160—170, Trboveljska 200—220, Slavonija 200 bl., Vevče 115—120 (115), Slaveks 20—25 (20), Danica 65 bl., Pivo Sarajevo 170 bl., Drava 185 d., Ragusea 230 do 270 (240), Jadranska plovidba 400 bl., Oceanija 190 blago.

Dunaj, 22. oktobra. (d) V današnjem privatnem prometu so taksirali Trbovlje z 28 in prioritete Dunav-Sava-Jadran s 93 do 94.

Žitna tržišča

Novi Sad, 22. oktobra. Pšenica: sremska 78 kg 2% 225 zaklj. — Oves: srem. slav. 130—132·50. — Ječmen: srem. bački 63-64 kg 120—125. — Koruza: bačka stara 99—101, gornjebač. 95 do 97·50, južnoban. slav. 90—92·50, sremska stara Indjija 99—101, Šid 101—103, bač. nova sušena 78—80, srem. nova sušena 79—81, banatska nova sušena 71—73. — Moka: bačka št. 8 122·50 do 127·50. — Otrobi: bački v jutah 80—85. — Promet: 37 vagonov.

Budimpešta, 22. oktobra. Tendenca: čvrsta, za koruzo slabša. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10·70—10·81 (10·80—10·82), marc 11·78 do 11·88 (11·85—11·87). — Rž: dec. 11·27, marc 12·12—12·25 (12·20—12·22). — Koruza: maj 13·25—13·32 (13·20—13·23).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca še vedno slaba, brez prometa.

Sport

Snoči je naša rezrezentanca odpotovala v Poznanj

Lahko ni bilo, pa je vendar le šlo. Savez se je v začetku bal, da ne bo dobil pristanka od naših »Francozov« in »Švicarjev«. Veselo je odjeknila vest, da so bili Sekulić, Bek in Hitrec takoj pripravljeni. Tik pred odhodom pa so se vendarle pojavile težkoče. Švicarski savez in klub Sekulića — ženevska Urania, nista dala Sekuliću dovoljenja, boječ se, da ne bi bilo to v zvezi z morebitno verifikacijo Sekulića za kak jugoslovanski klub.

Mednarodni tajnik JNS dr. Andrejević je ponovno govoril telefonično s Sekulićem in je dobil od njega zagotovilo, da mu je Urania dovolila nastop v jugoslovanski reprezentanci. Zadeva je bila rešena.

Snoči se je naša reprezentanca odpeljala na Poljsko. Sekulić in Bek potujeta preko Berlina direktno v Poznanj, dočim se je Hitrec odpeljal iz Zagreba, kamor je prišel radi madjarskega potnega lista. Splitski igrači Čulić, Dešković, Bonačević in Marušić se bodo priključili v Subotici.

Jugoslavija je igrala prot Poljski dvakrat. 1. oktobra 1922 je Poljska zmagala v Zagrebu s 3 : 1, dočim je v drugem nastopu, 3. junija 1923 v Krakovu odnesla zmago Jugoslavija s 2 : 1. Da nismo bili s Poljsko v živahnejših stikih, je predvsem kriva velika oddaljenost med našo državo in Poljsko.

Helena Madison, znamenita ameriška plavačica, je glasom poročila iz Newyorka postavila nov svetovni rekord na 1 angleško miljo (1609 m) v času 23:37·2. Čas je precej neverjeten, kajti svetovni rekord iste plavačice na 1500 m znaša 23:17·2.

Dempsey, bivši svetovni prvak v boksanju, je dokončal pred kratkim turnejo po Ameriki. Nastopil je 61krat ter zmagal v 49 slučajih s knock outom. Pri tem je veliko zaslužil. Samo v 14 matchih je prejel 230.000 dolarjev. Dempsey je še vedno zboren tehničar in je navzlic svojim 36 letom v prvih kolih nevaren vsakemu nasprotniku. Ako so borbe trajale dalje časa, je znatno opešal.

UNIFORME
vseh vrst izdeluje, vse uniformske potrebščine in dežne plašče v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. 2198

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Oglašujte v »Jugoslovanu!«

Globoko užaloščeni sporočamo, da je bil naš ljubi, srčno dobri oče, tast, stari oče, gospod

LORENC LAURICH

tovarnar usnja

v torek, dne 20. oktobra po dolgem in težkem trpljenju, previden s sv. sakramenti za umirajoče, v 67. letu starosti, odpoklican v večnost.

Dragi preminuli bo v četrtek, dne 22. oktobra ob 9. uri svečano blagoslovljen v hiši žalosti v Grazu, Schubertstrasse 73. Nato bo prepeljan v Konjice, kjer bo pogreb v petek, dne 23. oktobra ob 4. uri popoldne.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 24. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Konjicah.

KONJICE-GRAZ, dne 21. oktobra 1931.

Fritz Wagner, Karl Wagner,
zeta.

Alfred Laurich, Anny Wagner,
Gretl Wagner, Erna Laurich,
otroci.

Anne-Marie, Erna, Herta,
Karl, Heinz,
vnuki.

V imenu vseh sorodnikov.